

Sygn. akt: VU 1376/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 19 sierpnia 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VU 1376/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 19 sierpnia 2013r. - znak (...) - odmówił R. C.prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu strona pozwana podała ,iż wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż - na dzień 1 stycznia 1999r. - nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Za zatrudnienie w w/w warunkach organ rentowy uznał jedynie 11 lat 03 miesiące i 05 dni .

Odwołanie od powyższej decyzji złożył R. C., w którym domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznanie jemu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych .

W uzasadnieniu skarżący podał, iż wbrew twierdzeniem strony pozwanej posiada – na dzień 01 stycznia 1999r. - wymagany przepisami okres zatrudnienia w warunkach szczególnych wymiarze łącznym 15 lat- wyliczonym na dzień 01 stycznia 1999r. R. C. wskazał , że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L.– na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych wskazane w zarządzeniu resortowym.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o jego oddalenie.

W uzasadnieniu podtrzymała w całości argumenty przedstawione w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. C. urodził się dnia (...) Wiek 60 lat osiągnął dnia (...).

W dniu 07 sierpnia 2013r. R. C. złożył wniosek o emeryturę z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

W dacie złożenia wniosku skarżący nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego .

Do wniosku o emeryturę R. C. dołączył świadectwa pracy i dokumenty potwierdzające okres zatrudnienia.

Na dzień 01 stycznia 1999r. ZUS uznał skarżącemu okresy składkowe i nieskładkowe w łącznym wymiarze ponad 25 lat (26 lat 02 miesiące i 25 dni).

Z łącznego okresu zatrudnienia – na dzień 01 stycznia 1999r. - ZUS uznał wnioskodawcy jako pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze 11 lat 03 miesiące i 05 dni

Rozpoznając przedmiotowy wniosek organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję .

Do pracy w warunkach szczególnych nie został zaliczony okres zatrudnienia R. C. w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 02 czerwca 1986r. do 31 października 1990r. Wnioskodawca w w/w zakładzie pracy zatrudniony był na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku montera instalacji wodno- kanalizacyjnych. Na zajmowanym stanowisku R. C. wykonywał wszystkie prace , które zlecone były przez przełożonych . Wykonywał prace przy układaniu rur wodnokanalizacyjnych w głębokich wykopach . Przydzielany był wówczas do brygady zajmującej się tymi pracami na zewnątrz budowanych obiektów . Przed położeniem rur wodno-kanalizacyjnych wnioskodawca razem z innymi pracownikami brygady zajmował się niwelowaniem terenu czyli równaniem wykopów po wykonaniu prac ziemnych przez sprzęt budowlany. Prace te wykonywane były przy użyciu narzędzi ręcznych . Wnioskodawca wykonywał również prace przy układaniu instalacji gazowej na zewnątrz i wewnątrz budynku. Wewnątrz budynku wykonywał prace pomocnika przy zainstalowaniu pionu gazowego na wszystkich kondygnacjach budynku . Wykonywał wówczas prace pomocnika spawacza przynosząc, a następnie podtrzymując elementy rur , które były spawane .R. C. pracował przy układaniu instalacji centralnego ogrzewania na zewnątrz i wewnątrz budynków. Do jego obowiązków w tym zakresie należało także rozniesienie grzejników po wszystkich kondygnacjach budynku, a następnie zajmował się gwintowaniem rur i podłączeniem grzejnika do nagwintowanej rury. Przy podłączaniu grzejnika wnioskodawca pomagał spawaczowi przytrzymując rurę, do której montowany był ten element centralnego ogrzewania . Do obowiązków skarżącego należał też tzw. biały montaż : podłączenie kuchenek gazowych do pionu gazowego, zainstalowanie w kuchni zlewu i baterii, zamontowaniem armatury sanitarnej (wc, umywalki, wanny) i baterii do ten armatury .

Wszystkie te prace wykonywane były przez wnioskodawcę w pełnym wymiarze czasu pracy tj. 8 godzin dziennie .

dowody: - akta emerytalne wnioskodawcy k. 1-24 oraz akta o ustalenie wysokości kapitału początkowego ,

- zeznania świadka Z. S.– protokół rozprawy z dnia 19marca 2014r. : 00:07:10 – 00:21:54 ;

- przesłuchanie wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 19 marca 2014r. 00:22:01 – 00:33:41,

- akta osobowe dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w L..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie .

Zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. , Nr 153 , poz. 1227 z późniejszymi zmianami) - urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r.

przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 , jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. dnia 1 stycznia 1999r. osiągnęli :

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz ,
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn - (ust. 1) .

Emerytura – zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2 art. 184 ustawy emerytalnej – przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych , na dochody budżetu państwa .

Art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi, że ubezpieczonym , urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze , przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 cytowanej ustawy .

Zgodnie z treścią & 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z dnia 18 lutego 1983r., Nr 8 poz. 43 z późniejszymi zmianami) – za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 25 lat dla mężczyzn – liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do zatrudnienia .

Jak wynika z treści akt ubezpieczeniowych – okres bezsporny uznany przez organ rentowy przy wydaniu decyzji to 26 lat 02 miesiące i 25 dni tj. ponad 25 lat liczonych na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej tj. na dzień 01 stycznia 1999r.

Zatem został spełniony – po stronie wnioskodawcy - warunek określony w & 3 wyżej wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, a dotyczący udokumentowania co najmniej 25-letniego okresu zatrudnienia wymaganego do uzyskania prawa do emerytury .

Spornym natomiast było ustalenie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L..

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie , a w szczególności z zeznań świadka i z przesłuchania wnioskodawcy wynika, iż w okresie od 02 czerwca 1986r. do 31 października 1990r. R. C., będąc zatrudnionym w w/w zakładzie pracy , na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał różne prace w budownictwie - w tym prace w warunkach szczególnych tj. roboty wodnokanalizacyjne oraz budował rurociągi gazowe i centralnego ogrzewania na zewnątrz budynków w głębokich wykopach . Były to prace wymienione w dziale V pkt.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr8 poz. 43 z późniejszymi zmianami). Jednakże prace te nie były wykonywane przez R. C. na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak wynika z zeznań świadka i z przesłuchania wnioskodawcy R. C. wykonywał także prace ślusarskie (gwintowanie rur przed spawaniem grzejników co) , prace monterskie (roznoszenie po kondygnacjach grzejników , podłączenie kuchenek gazowych do pionu gazowego, montaż w kuchni zlewozmywaków i baterii , montaż w łazienkach armatury sanitarnej tj. wc , wanien , umywalk i baterii) .

Nie były to prace wymienione w wykazie A w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r.

Jakkolwiek skarżący podnosi , iż prace przez niego wykonywane w spornym okresie są pracami wymienionymi w dziale V pkt.1 ppkt.: 6 (monter instalacji sanitarnych grzewczych), 7 (monter instalacji technologicznych) Zarządzenia Nr 3 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na

których są wykonywane prace w szczególnych warunkach , uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę (Dz. Urz. Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 06 grudnia 1983r. Nr 3 , poz. 6) - to jednak nie można pominąć zasadniczej – w ocenie sądu – okoliczności w sprawie . Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A określa prace, których wykonywanie uważane jest za zatrudnienie w szczególnych warunkach . Z kolei powołane powyżej zarządzenie resortowe – wraz z pkt. 1ppkt.6 i 7 działu V – określa stanowiska, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych. Zarządzenie resortowe nie może być sprzeczne z aktem normatywnym wyższego rzędu jakim jest rozporządzenie , ale winno stanowić jego uzupełnienie. Skoro zatem w dziale V wykazu A- powołanego powyżej rozporządzenia - nie są wymienione prace ślusarza - montera instalacji sanitarnych grzewczych i montera instalacji technologicznych – to nie można uznać pracy na takim stanowisku za zatrudnienie w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A dział V rozporządzenia – tylko na podstawie zarządzenia resortowego .

Tym samym za takie zatrudnienie nie można uznać prac wykonywanych przez ubezpieczonego w spornym okresie na stanowisku montera instalacji wodno-kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania , przy pracach ślusarskich i związanych z tzw. białym montażem – opisanych w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

W wyrokach z dnia : 20 października 2005r. (IUK 41/05 – OSNPUSiSP 2006 nr 19-20, poz. 306) i 21 kwietnia 2004r. (II UK 337/03 - OSNPUSiSP 2004, nr 22, poz. 392) Sąd Najwyższy podkreślił, że upoważnienie dla właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych i centralnych związków spółdzielczych – nie stwarzało ani podstawy prawnej do wydawania aktów nie pozostających w zgodności z powszechnie obowiązującym prawem, ani nie przewidywało możliwości wykraczania poza wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach, wymienionych w załącznikach do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. W konsekwencji zarządzenia resortowe muszą być dostosowane do treści załączników, w których zawarty jest kompletny wykaz prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Gdy więc zarządzenia resortowe i wykazy sporządzone przez zakłady pracy określają – niezgodnie z załącznikami do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego – stanowiska pracy , których wykonywanie uprawnia do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym , nie wywołują skutków przewidzianych w art. 32 ustawy emerytalnej .

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 14 czerwca 2004r. (P 17/03 , OTK – A 2004/6/57, Dz. U. Z 2004r. Nr 144, poz. 1530) orzekł niekonstytucyjność art. 32 ust. 2 Ustawy emerytalnej w zakresie w jakim powoływał się on na resortowe wykazy stanowisk pracy w warunkach szczególnych. Tym samym tylko praca na stanowiskach wymienionych w załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – uprawnia do nabycia emerytury w wieku wcześniejszym niż określony w art. 27 ustawy emerytalnej .

W konsekwencji sąd nie uznał spornego okresu zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych , a tym samym uznał , iż na dzień 01 stycznia 1999r. R. C. nie legitymował się co najmniej 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego sąd oddalił odwołanie, gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu.